

PARA / HABER

Mucize gibi liseler...

Maskeden kolonyaya salgın döneminde en çok ihtiyaç duyulan ürünleri ürettiler. Birer üretim üssüne dönüşen meslek liseleri faaliyetlerini çeşitlendiriyor. Üretim için ihtiyaç duyulan makineleri de üretiyorlar...

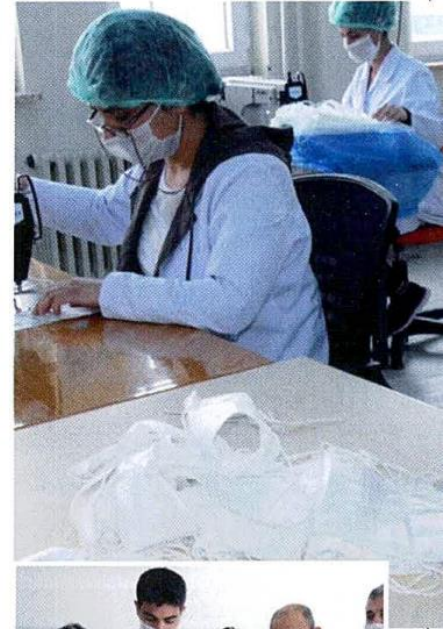
HÜLYA GENÇ SERTKAYA

hulya.genc@paradergi.com.tr

MESLEK liselerinin ülke ekonomisi için önemini vurgulamak amacıyla Koç Topluluğu tarafından yürütülen "Meslek Lisesi, Memleket Meselesi" projesi, haberimizin başlığını atarken bize ilham verdi. Sözle oradan başlamak istedik. Koronavirüs salgını sırasında meslek liselerinin memleket ve dolayısıyla ekonomi için önemi bir kere daha ortaya çıktı. Maskeden el ve yüzey dezenfektanına, salgın döneminde en çok ihtiyaç duyulan ürünlerin "üretim üssü" olan mesleki ve teknik liseler, öte yandan Ar-Ge çalışmalarlarıyla da öne çıktılar. Özellikle sağlık kuruluşlarının ihtiyaç duyduğu ve temininde sıkıntı çekilen ürünlerin üretilebilmesi için ihtiyaç duyulan makineleri de üretmeye başlayan mesleki ve teknik liseler, piyasa için üretim yapabilmek için döner sermaye işlet-

meleri kuruyor. Bugün itibarıyla bin 13 meslek lisesinin döner sermaye işletmesi var. Bu kurumların 2018'de 279.4 milyon TL'lik gelir toplamı 2019'da yüzde 40 artışla geçen yılsonunda 391.4 milyon TL'ye ulaştı. Salgın döneminde yaptıkları üretimlerle dikkat çeken meslek liseleri aslında geniş bir yelpazede üretim yapıyor. Herkesin bu ürünleri görebilmesi ve satın alabilmesi için oluşturulan elektronik ürün kataloğuna <http://mtdose.meb.gov.tr/> adresinden ulaşılabilir.

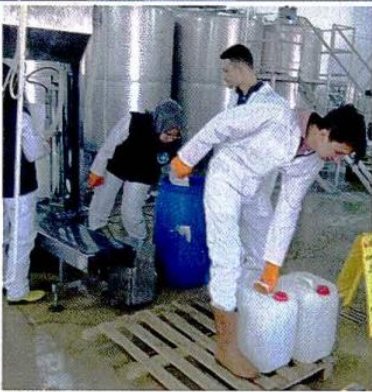
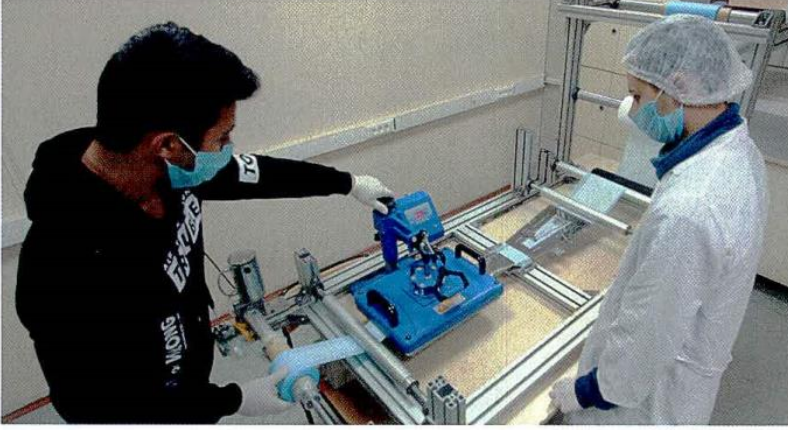
Son dönemlerde Milli Eğitim Bakanlığı'nın (MEB) sektörlere işbirliği içinde açtığı model okullar başta olmak üzere, mesleki ve teknik eğitim okullarına öğrencilerin ilgisi artarken, iş dünyası ise reel sektörün ihtiyaçlarını karşılayacak vasıflara sahip öğrencilerin yetiştirilmesi için meslek ve teknik liselerine hamiliğini üstleniyor. Meslek lisesi öğrencilerine öğretimleri süresince ve mezuniyet-

lerinde birçok avantaj sağlanıyor. Örneğin, KOSGEB ile yapılan protokolle kendi iş yerini açan mesleki eğitim mezunlarına 50 bin TL hibe ve 100 bin TL faizsiz kredi veriliyor. Meslek lisesi mezunları, işyeri açma belgesine sahip oluyor. Bu arada 20 Haziran Cumartesi günü yapılan Liseye Geçiş Sınavı'na giren öğrenciler için mesleki ve teknik eğitim önemli bir seçenek olacak.

DEZENFEKTAN VE KOLONYA

Para Dergisi'ne açıklamalarda bulunan

öğrencilerin sokağa çıkma yasağı başlayana kadar çalıştıklarını dile getirdi. Üretim süreçlerinde bin 467 öğretmen, 2 bin 127 öğrenci ve 385 usta öğreticinin görev yaptığını söyleyen Selçuk, ayrıca yasağın kalkması ile öğrencilerin yine üretim süreçlerine dahil olacağını kaydetti. Salgının etkisini artırmaya çalışarak okulların altyapısını güçlendirip, gerekli yatırımları yaparak üretimleri üst seviyeye çıkardıklarını belirten Selçuk, üretimde ihtiyaç duyulan makineleri de meslek liselerinin ürettiğini kaydetti. Selçuk, salgın süresince üretilmeye başlanan ürünlere ilişkin şu bilgileri verdi:

“Bugüne kadar toplam 88 okulda 6.12 milyon litre yüzey dezenfektanı üretilti. Meslek liseleri, gerekli izinlerin alınması ve hızlı bir Ar-Ge çalışmasından sonra el dezenfektanı ve kolonya üretimine başladı. Bu güne kadar 55 okulumuzda 130.24 bin litre el dezenfektanı, 19 okulumuzda 4.12 bin litre kolonya üretilti.”

12 MİLYON MASKE ÜRETİLDİ

Selçuk, “Bugüne kadar 109 okulumuzda 11 milyon 988 bin 857 adet maske üretilti ve üretimler tüm hızıyla devam ediyor. Yapılan yatırımlarla özellikle sağlık çalışanları için tek kullanımlık önlük ve tulum gibi ürünler üretilmeye başlandı. Pilot okul olan İstanbul'daki Gültepe Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nde tek kullanımlık çatal ve bıçak gibi ürünlerin üretimine başlandı. Bugüne kadar 65 bin 774 tek kullanımlık tulum/önlük ve 35 bin adet tek kullanımlık çatal ve bıçak üretilti” dedi.

Bakan Selçuk, okullarda Ar-Ge çalışmaları tamamlanarak yüz koruyucu siperliklerin üretimine de başlandığını vurguladı. Selçuk, “3-D yazıcı üretimine de başlandı. Bugüne kadar 43 okulda 765 bin 140 yüz koruyucu siperlik üretilti” diye konuştu. Selçuk'un verdiği bilgiye göre meslek liselerince üretilen tüm ürünler öncelikle sağlık kuruluşlarına ve sağlık çalışanlarına veriliyor. Başta

Ziya SELÇUK / Milli Eğitim Bakanı

“Okullarımızı üretim üssüne dönüştürdük”

Ülkemizin koronavirüsle mücadelesine sunduğu üretim desteğiyle dünya kamuoyunun gündemine gelen meslek liselerimizde, perde arkasındaki gizli kahramanlar meslek lisesi öğretmenlerimizden ve çalışanlarımızdan müjdeli haberler almaya devam ediyoruz. Toplumun ve sağlık çalışanlarının ihtiyaçları doğrultusunda Ar-Ge çalışmalarını sürdüren meslek liselerimiz, okullardaki üretim yelpazesini genişletmeye devam ediyor. Saha tecrübeleri ve üretim pratikleriyle mucizeler yaratan meslek lisesi öğretmenlerimize sağladığımız Ar-Ge desteğiyle okullarımızı koronavirüsle mücadele sürecinin üretim üssüne dönüştürdük. Meslek liselerimizde, temizlik malzemelerinden maske üretimine, tek kullanımlık önlük ve tulumlardan yüz koruyucu siperliklere kadar çok çeşitli alanlarda malzemeler üretiliyor.

emniyet ve askeri birlikler olmak üzere tüm kamu kuruluşlarına malzeme desteği sağlanıyor. Ürünlerin bir kısmı da yaşlı ve bakıma muhtaç kişilere dağıtılıyor.

MAKİNELERİNİ DE ÜRETTİLER

MEB, salgın süresince özellikle sağlık kuruluşlarının ihtiyaç duyduğu ve temininde sıkıntı çekilen ürünlerin üretilmesi için pilot okullar belirlenerek yoğun bir Ar-Ge çalışması başlattı. Ar-Ge çalışmalarının kısa sürede meyvelerini vermeye başladığını ve çok önemli üretimler yapıldığını söyleyen Selçuk şunları kaydetti:

Milli Eğitim Bakanı Ziya Selçuk, salgının Türkiye'nin gündemine girmesiyle mesleki ve teknik liselerin hızlı bir şekilde üretmeye başladığını vurguladı. Daha önce çeşitli okullarda üretimler olsa da okulların büyük bir kısmının salgınla harekete geçtiğini, gerekli yatırımlar yapılarak üretimlerin başlatıldığını kaydeden Selçuk, meslek liselerinin salgın dönemindeki çalışmalarında

PARA / HABER

Kendi işini açan meslek liseliye 50 bin TL hibe

Meslek lisesi öğrencilerine öğretimleri süresince ve mezuniyetlerinden birçok avantaj sağlanıyor. Milli Eğitim Bakanı Ziya Selçuk bu avantajları şöyle sıraladı:

■ Öğrenciler, iş kazaları ve meslek hastalıklarına karşı sigortalanıyor.

■ İşveren tarafından çıraklara ve meslek lisesi öğrencilerine asgari ücretin en az yüzde 30'u tutarında ücret ödeniyor.

■ Maddi imkânları yetersiz olan öğrenciler isterlerse yatılılık imkânlarından ve ilköğretim ve Ortaöğretim Kurumları Bursluluk Sınavına (İOKBS) girerek sınav sonucuna göre burs imkânlarından faydalanabiliyor.

■ Kurum/kuruluşlarla yapılan iş birliği protokolleri kapsamında başarılı ve maddi imkânları yetersiz olan öğrencilere özel burs desteği de sağlanıyor.

■ Askerlik işlemlerinde lise ve dengi okul mezunlarına üç yıl erteleme hakkı verilirken mesleki ve teknik lise mezunlarına ilave üç yıl daha erteleme hakkı verildi.

■ Bütün meslekî ve teknik eğitim mezunlarına teknisyen unvanı veriliyor.

■ KOSGEB ile yapılan protokol kapsamında kendi iş yerini açan mesleki eğitim mezunlarına 50 bin TL hibe ve 100 bin TL faizsiz kredi veriliyor.

■ Meslek lisesi mezunlarına mezuniyetleri sırasında iş yeri açma belgesi veriliyor.

■ Meslekî ve teknik ortaöğretim kurumlarından meslek yüksekokullarına geçişte sınav sonucuna göre alanında eğitim yapmak isteyen mezunlara ek puan veriliyor.

Yeni alanlar sektör talepleriyle belirleniyor

Mesleki ve Teknik Anadolu Liselerinde öğrenciler 55 alan 203 dalda eğitim görüyor. Mesleki eğitim merkezindeki öğrenciler ise 27 alan 141 dalda eğitim alıyor. Türkiye genelinde 2 bin 486 mesleki ve teknik Anadolu lisesi, 781 çok programlı Anadolu lisesi ve 324 mesleki eğitim merkezi olmak üzere toplam 3 bin 591 okulda 1 milyon 421 bin 704 öğrenci eğitim alıyor. Milli Eğitim Bakanı Ziya Selçuk'un verdiği bilgiye göre OSB içinde 42 özel mesleki ve teknik Anadolu lisesinde 33 bin 644 öğrenci, OSB'lerin dışında 121 özel mesleki ve teknik Anadolu lisesinde 40 bin 710 öğrenci ve 36 resmi mesleki ve teknik Anadolu lisesinde ise 15 bin 189 öğrenci, 52 mesleki eğitim merkezinde 24 bin 346 öğrenci eğitim alıyor.

"İlk solunum cihazı, Hatay Şehit Serkan Talan Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Biyomedikal Cihaz Teknolojileri Ar-Ge atölyelerinde üretildi. Ardından Kartal Şehit Öğretmen Hüseyin Ağırman Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nde ambulans ve sahra hastaneleri için uzaktan kontrollü solunum cihazı üretimi yapıldı. İstanbul Küçükköy Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nde, otomatik üç katlı telli ultrasonik cerrahi maske makinesi üretildi. Ar-Ge çalışmasının ardından Tekirdağ Çerkezköy Türk Tekstil Vakfı Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nde N95 maske makinesi üretildi. Konya Kılıçarslan İMKB Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinde otomatik cerrahi maske makinesi, Ankara Yenimahalle Şehit Mehmet Şengül Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinde ultraviyole-C (UVC) hava sterilizasyon cihazı, İstanbul Bağcılar Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nde 3-D yazıcı ve solunum cihazı, İstanbul Maltepe Küçük-yalı Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nde ozon hava dezenfekte cihazı ve temassız kızılötesi termometre, Sancaktepe Eyüp Sultan Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nde video laringoskop cihazı ve Mehmet Tuza Pakpen Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nde izole numune alma ünitesi üretildi."

MODEL OKULLARA İLGİ BÜYÜK

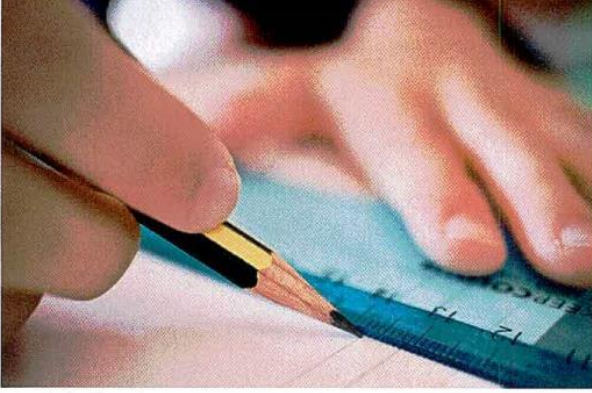
Son dönemlerde MEB'in sektörlle işbirliği içinde açtığı model okullara öğrenciler yoğun talep gösteriyor. Bakan Selçuk, Milli Eğitim Bakanlığı ile ASELSAN Elektronik Sanayi ve Ticaret A.Ş. arasında imzalanan protokol

kapsamında Ankara Yenimahalle'de kurulan ASELSAN Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'ne merkezi olarak yerleşen öğrencilerin en yüksek yüzdelik diliminin yüzde 0.46 olduğunu vurguladı. Selçuk, MEB ile İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) arasında imzalanan protokol kapsamında kurulan İstanbul Teknik Üniversitesi Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'ne merkezi olarak yerleşen öğrencilerin en yüksek yüzdelik diliminin ise yüzde 1.26 olduğuna dikkat çekti. Kültür ve Turizm Bakanlığı ile imzaladıkları protokol

kapsamında kurulan Çağaloğlu Geleneksel Türk Sanatları Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nin kontenjanının dolduğuna işaret eden Bakan Selçuk, "Yine Kültür ve Turizm Bakanlığı ile imzaladığımız bir diğer protokol kapsamında işbirliği yaptığımız 38 programın 30'unda kontenjanların tümü doldu. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, İstanbul Sanayi Odası, İstanbul Ticaret Odası ve İstanbul Teknik Üniversitesi ile çok paydaşlı olarak imzaladığımız protokol kapsamındaki 72 okulda bulunan 115 programın 104'ü tamamen doldu" dedi. MEB, bu çerçevede 177 kurum ve kuruluşla 203 işbirliği protokolü yürütüyor.

"OKULLARA TEKNOLOJİ GETİRDİK"

İş dünyası meslek ve teknik liselerine hamiliğini üstleniyor. İstanbul Ticaret Odası (İTO) şu an itibarıyla İstanbul'da 51 mesleki ve teknik Anadolu lisesine (MTAL) hamilik ediyor. Projeye 2015'te sekiz meslek lisesi ve 12 farklı sektörle başladıklarını söyleyen İTO Başkanı Şe-

kib Avdagiç, aldıkları olumlu sonuçlar üzerine projeye yeni bir ivme kazandırarak, 2019'da Milli Eğitim ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlıkları ile imzaladıkları protokol ile bu sayıyı yükselttiklerini vurguladı. Avdagiç, "Okullarımızdan ve sektör temsilci-

lerimizden gelen talepler çerçevesinde yeni okulları da hamilik projesine dahil etmeyi değerlendiriyoruz. Reel sektörün içinden gelen hamilerimiz, mesul oldukları okulların müfredatlarını yakından inceliyorlar. İzlenimlerini ve fikirlerini okul müdürleriyle paylaşıyorlar. Müfredatın güncellenmesi amacıyla bir komisyon oluşturuldu" dedi.

Reel sektörün ihtiyacını karşılayacak vasıflara sahip öğrenciler yetiştirilmesini hedeflediklerini dile getiren Avdagiç, "Son teknolojiyi okullara soktuk. Okullarımız da bunları üretime dönüştürüyorlar. Hamiliğini üstlendiğimiz okullarımız gerek yurtiçi, gerekse uluslararası yarışmalara iştirak ederek dereceler elde ediyorlar. Meslek lisesini tercih eden öğrenci sayısında rekor artış var. Bu okullarda sektörün ihtiyacını karşılayacak vasıflarla yetişen çocukların, iş bulma sorunu olmuyor. Bazıları okulu bitirmeden staj yaptığı şirketler tarafından kapılıyor" değerlendirmesini yaptı.

İSO, 35 LİSENİN HAMİSİ

İstanbul Sanayi Odası (İSO) da mesleki ve teknik liselere hamilik yapıyor. **İSO** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**, protokolün amacının İstanbul'daki MTAL'lere nitelikli öğrencileri çekmek, bu öğrencilerin okulda ve işyerlerinde istihdam odaklı yetiştirilmelerini sağlamak ve mezun olduklarında eğitim gördükleri alanda istihdam edilmelerini sağlamak olarak sıraladı. Seçilen MTAL'ler ile **İSO** Meslek Komiteleri'nin eşleştirildiği modelde toplam 35 MTAL'in yönetiminde 101 **sanayici** meslek komitesi üyesinin yer aldığı vurgulayan Bahçivan şunları söyledi:

"Meslek komitesi üyelerimiz, okullarda, kendi alanlarındaki müfredatları inceleyip **sanayinin** ihtiyacına göre yenilikçi ve uygulamaya yönelik pratik öneri ve katkılarda bulunuyor. Proje kapsamında bugüne kadar bin 200 öğrenci ve öğretmene eğitim, yaklaşık bin öğrenciye teknik gezi, bin 500 öğretmene bilgilendirme toplantısı, 3,5 milyon TL döner sermaye üretimi, 3 milyon TL ayni ve nakdi katkı yapıldı."

Erdal Bahçivan

Adnan ÜNERDİ / Gaziantep **Sanayi Odası** Yönetim Kurulu Başkanı

"Yetiştirilmiş eleman beklentisine cevap veriyoruz"

Nitelikli iş gücü yetiştirme ve buna bağlı olarak **sanayicilerimizin** kalifiye eleman ihtiyacını karşılamak amacıyla Gaziantep **Sanayi Odası** Mesleki Eğitim Merkezi'ni (GSO-MEM) 2017'de ülkemize kazandırdık. Merkezimizle, niteliksiz iş gücümüz meslek sahibi olurken, işletmelerimiz de kendi sektörlerine uygun nitelikli çalışan ihtiyacını merkezimizden karşılayabiliyor.

Ayrıca **sanayicilerimizin** talepleri doğrultusunda mesleki eğitim programları düzenliyoruz. Yaklaşık 6 bin 500 kişiye mesleki eğitim verdik. Gençlerin okurken meslek öğrenmeleri amacıyla Gaziantep **Sanayici** İşbirliğinde Mesleki Eğitim Projesi'ni (GASİMEP) hayata geçirdik..

Zeki KIVANÇ / Adana **Sanayi Odası** Yönetim Kurulu Başkanı

"Tüm sektörler mesleki eğitimlerine sahip çıkmalı"

Devletin ya da **sanayinin** tek başına uygulayacağı mesleki eğitim, rekabet üstünlüğü sağlayacak sonuçlar vermez. Gelişmiş ülkeler bu yöntemlerle rekabette üstünlüğü yakalıyor. Kalifiye eleman sıkıntısı çeken tüm sektörler kendi mesleki eğitimlerine sahip çıkmalı. Bu çerçevede Adana'ya önemli bir proje kazandırmak istiyoruz. Adana'nın ihtiyaç duyduğu sektörlerle yönelik endüstri meslek lisesi için çalışmalarımız devam ediyor. **Sanayi** Kampüsü Projemiz içinde Adana Mesleki Eğitim Merkezi'ni kuracağız. Merkez, firmaların özel ihtiyaçlarına yanıt verecek şekilde mesleki eğitim programları sunacak.

Birçok kişi nitelikli mesleki eğitimlerden yararlanacak. Ayrıca Staj Portal Yazılımı da hazırlıyoruz.

Nurettin ÖZDEBİR / Ankara **Sanayi Odası** Yönetim Kurulu Başkanı

"Öğrencilerde belli standartlar arıyoruz"

ASO Teknik Koleji'nde elektrik elektronik teknolojisi, endüstriyel otomasyon, makine teknolojisi ve motorlu araçlar teknolojisi alanı bulunuyor; toplamda 504 öğrenci eğitim öğretim görüyor. Özel bir mesleki ve teknik Anadolu lisesi olması sebebiyle kayıt olmak isteyen öğrencilerde belli standartlar aranıyor. 2019-2020 eğitim öğretim yılında **ASO Teknik Koleji**'ne kaydolmuş dokuzuncu sınıf öğrencilerin Türkiye geneli yüzdelik dilim ortalaması yüzde 4.69. Öğrencilere ayrıca mesleki yeterlilik testi uyguluyoruz. Okulumuz üretim izni olan, sahip olduğu makine parkuruyla doğrudan üretim yapabilecek donanımda. Ancak öğrencilerimizin mesleği öğrenip birer mühendis adayı olmalarını ve üniversite eğitimine odaklanmalarını istediğimiz için **ASO Teknik Koleji**'nde üretim faaliyeti gerçekleştiriyoruz.

